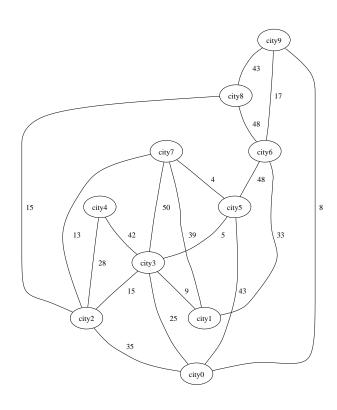
# ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ (2018-19)

## Εργασία 3

Έστω ότι μας δίνεται ένα σύνολο από πόλεις και τα μήκη των δρόμων που συνδέουν κάποια ζευγάρια από αυτές, όπως φαίνεται στο διπλανό σχήμα. Μιλώντας με μαθηματικούς όρους, το σχήμα αυτό είναι ένας γράφος ή γράφημα (graph), όπου οι πόλεις είναι οι κόμβοι (nodes) του γράφου και οι δρόμοι είναι οι αχμές (edges) του. Στις αχμές του γράφου, μπορούμε να έχουμε και κάποιο κόστος (cost), εδώ το μήκος του κάθε δρόμου. Ένα κλασικό πρόβλημα στην Επιστήμη των Υπολογιστών, και ειδικότερα στη Θεωρητική Πληροφορική, είναι να βρεθεί μία συντομότερη διαδρομή (shortest path) μεταξύ δύο κόμβων ενός γράφου, δηλαδή κάποια που έχει το μικρότερο δυνατό συνολικό κόστος ακμών. Υπάρχουν διάφοροι αλγόριθμοι για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, άλλοι περισσότερο, άλλοι λιγότερο αποδοτικοί. Αντικείμενο της άσκησης αυτής είναι να υλοποιήσετε σε C, και μάλιστα με διαφορετικούς τρόπους, έναν συγκεκριμένο αλγόριθμο εύρεσης συντομότερου μονοπατιού σε ένα γράφο, τον αλγόριθμο Floyd-Warshall.



## Περί του αλγορίθμου Floyd-Warshall

Ο αλγόριθμος αυτός (http://en.wikipedia.org/wiki/Floyd-Warshall\_algorithm) βρίσκει τα μήκη των συντομότερων μονοπατιών μεταξύ όλων των ζευγαριών κόμβων του δεδομένου γράφου. Έστω ότι έχουμε N κόμβους, που είναι αριθμημένοι από το 0 έως το N-1. Αν με  $P_{ijk}$  συμβολίσουμε το μήκος του συντομότερου μονοπατιού από τον κόμβο i προς τον κόμβο j, με ενδιάμεσους κόμβους μέσα από το σύνολο  $\{0,1,\ldots,k\}$ , τότε η ουσία του αλγορίθμου Floyd-Warshall βρίσκεται στην εξής αναδρομική διατύπωση:

$$P_{ijk} = \begin{cases} \min \{ P_{i,j,k-1}, & P_{i,k,k-1} + P_{k,j,k-1} \}, & \text{an } k \ge 0 \\ C_{ij}, & \text{an } k < 0 \end{cases}$$

Η ερμηνεία του παραπάνω είναι ότι για να βρούμε το μήκος του ελάχιστου μονοπατιού  $P_{ijk}$  από τον κόμβο i προς τον κόμβο j, με ενδιάμεσους κόμβους μέσα από το σύνολο  $\{0,1,\ldots,k\}$ , μπορούμε να βρούμε

- το μήχος του ελάχιστου μονοπατιού  $P_{i,j,k-1}$  από τον κόμβο i προς τον κόμβο j με ενδιάμεσους κόμβους μέσα από το σύνολο  $\{0,1,\ldots,k-1\}$  και
- τα μήκη των ελάχιστων μονοπατιών από τον κόμβο i προς τον κόμβο k και από τον κόμβο k προς τον κόμβο j με ενδιάμεσους κόμβους μέσα από το σύνολο  $\{0,1,\ldots,k-1\}$ , δηλαδή τα  $P_{i,k,k-1}$  και  $P_{k,j,k-1}$ , αντίστοιχα,

και να πάρουμε το ελάχιστο των  $P_{i,j,k-1}$  και  $P_{i,k,k-1} + P_{k,j,k-1}$ .

Με άλλα λόγια, για να βρούμε το μήχος του ελάχιστου μονοπατιού από τον χόμβο i προς τον χόμβο j, με ενδιάμεσους χόμβους μέσα από το σύνολο  $\{0,1,\ldots,k\}$ , είτε δεν θα χρησιμοποιήσουμε σαν ενδιάμεσο χόμβο τον k, είτε θα τον χρησιμοποιήσουμε, αλλά τα μονοπάτια από τον i στον k και από τον k στον j δεν θα τον χρησιμοποιούν. Όποια από τις δύο εχδοχές είναι συντομότερη, αυτή δίνει το ελάχιστο μονοπάτι από τον i στο j, με χόμβους μέχρι τον k.

Φυσικά, αν k=-1, τότε δεν έχουμε ενδιάμεσους κόμβους, οπότε το μήκος του ελάχιστου μονοπατιού από τον κόμβο i προς τον κόμβο j είναι το μήκος της ακμής  $C_{ij}$  από τον i στον j, εφόσον οι κόμβοι αυτοί έχουν απ΄ ευθείας σύνδεση.

Το μήχος του ελάχιστου μονοπατιού από οποιονδήποτε χόμβο i σε οποιονδήποτε χόμβο j σε γράφο με N χόμβους, χωρίς περιορισμό στους ενδιάμεσους χόμβους, είναι το  $P_{i,j,N-1}$ .

#### Πλαίσιο υλοποίησης

Στην εργασία αυτή καλείσθε να υλοποιήσετε εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης του προβλήματος εύρεσης συντομότερης διαδρομής μεταξύ των κόμβων ενός γράφου με βάση τον αλγόριθμο Floyd-Warshall. Συγκεκριμένα, οι μέθοδοι αυτές είναι:

- Αναδρομική μέθοδος (recursive)
- Αναδρομική μέθοδος με απομνημόνευση (recursive with memoization)
- Επαναληπτική μέθοδος με δυναμικό προγραμματισμό (dynamic programming)

Όλες οι μέθοδοι θα βασισθούν στη μαθηματική προσέγγιση που περιγράφηκε προηγουμένως και θα πρέπει να υλοποιηθούν μέσω της κλήσης από τη main() μίας συνάρτησης με πρωτότυπο

void solve(int n, int \*\*graph)

όπου n είναι το πλήθος των κόμβων του γράφου graph, ο οποίος κωδικοποιείται σαν ένας δισδιάστατος πίνακας που κάθε στοιχείο του έχει σαν τιμή το μήκος της ακμής μεταξύ των κόμβων που αντιστοιχούν στη γραμμή και τη στήλη του στοιχείου. Αν δύο κόμβοι δεν συνδέονται με ακμή, το αντίστοιχο στοιχείο στον πίνακα έχει τιμή -1. Η συνάρτηση πρέπει να εκτυπώνει τα μήκη των ελάχιστων μονοπατιών μεταξύ όλων των ζευγαριών κόμβων του γράφου. Εννοείται ότι κάθε συνάρτηση solve() θα μπορεί να καλεί άλλες συναρτήσεις, όπου το κρίνετε απαραίτητο.

Κάθε συνάρτηση solve() που υλοποιεί μία από τις προαναφερθείσες μεθόδους θα πρέπει να βρίσκεται σε διαφορετικό πηγαίο αρχείο .c. Εννοείται ότι πρέπει να έχετε δημιουργήσει και αρχείο/α επικεφαλίδας .h, όπου αυτά απαιτούνται. Επίσης, σε διαφορετικό πηγαίο αρχείο θα πρέπει να βρίσκεται και η συνάρτηση main() του προγράμματός σας. Για να κατασκευάσετε το εκάστοτε εκτελέσιμο, ανάλογα με τη μέθοδο που πρέπει να χρησιμοποιηθεί, θα πρέπει να μεταγλωττίσετε κάθε πηγαίο αρχείο στο αντίστοιχο αντικειμενικό και μετά να συνδέσετε το αντικειμενικό αρχείο της main() με το κατάλληλο αντικειμενικό αρχείο της μεθόδου που σας ενδιαφέρει. Ένα παράδειγμα της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθήσετε είναι το εξής:

```
$ gcc -c -o main.o main.c
$ gcc -c -o flowarrec.o flowarrec.c
$ gcc -c -o flowarmem.o flowarmem.c
$ gcc -c -o flowardp.o flowardp.c
$ gcc -o flowarrec main.o flowarrec.o
$ gcc -o flowarmem main.o flowarmem.o
$ gcc -o flowardp main.o flowardp.o
```

#### Αναδρομική υλοποίηση του αλγορίθμου Floyd-Warshall (25%)

Υλοποιήστε τη συνάρτηση solve() που υπολογίζει με αναδρομικό τρόπο¹ και εκτυπώνει τα μήκη των ελάχιστων μονοπατιών μεταξύ όλων των ζευγαριών κόμβων του γράφου (αρχείο flowarrec.c), σύμφωνα με τον αναδρομικό τύπο που περιγράφηκε προηγουμένως, καθώς και κατάλληλη main() που θα την καλεί (αρχείο main.c). Η main() να διαβάζει από την πρότυπη είσοδο τα δεδομένα του γράφου όπως περιγράφεται στη συνέχεια και να καλεί την solve(). Στο πρόγραμμά σας δεν επιτρέπεται να ορίσετε άλλον πίνακα εκτός από αυτόν που χρειάζεται για τη φύλαξη των μηκών των ακμών του γράφου. Όσον αφορά τη μορφή της εισόδου στο πρόγραμμα, αυτή πρέπει να είναι της μορφής:

```
\langle N \rangle 

\langle e_{1 \to 0} \rangle 

\langle e_{2 \to 0} \rangle \langle e_{2 \to 1} \rangle 

\langle e_{3 \to 0} \rangle \langle e_{3 \to 1} \rangle \langle e_{3 \to 2} \rangle 

\dots 

\langle e_{(N-1) \to 0} \rangle \langle e_{(N-1) \to 1} \rangle \dots \langle e_{(N-1) \to (N-2)} \rangle
```

Το  $\langle N \rangle$  είναι το πλήθος των κόμβων του γράφου και το κάθε  $\langle e_{i \to j} \rangle$  είναι το μήκος της ακμής από τον κόμβο i προς στον κόμβο j. Αν δεν υπάρχει ακμή που να συνδέει τους κόμβους i και j, τότε σαν  $\langle e_{i \to j} \rangle$  να δίνεται το -1.

Αν το εκτελέσιμο πρόγραμμα που  $\vartheta$ α κατασκευάσετε τελικά ονομάζεται "flowarrec", μία ενδεικτική εκτέλεσή του, για τον γράφο της πρώτης σελίδας, φαίνεται στη συνέχεια. Τα δεδομένα για τον γράφο αυτό μπορείτε να τα βρείτε στο http://www.di.uoa.gr/~ip/hwfiles/flowar/demo.txt, οπότε μπορείτε να εκτελέσετε το πρόγραμμα σαν "./flowarrec < demo.txt".

```
$ ./flowarrec
10
-1
35
    -1
 25
     9
        15
 -1 -1
        28
            42
 43
    -1
        -1
             5
                -1
    33
 -1
        -1
            -1
                -1
                    48
 -1
    39
        13 50
                -1
                     4
                        -1
    -1
                    -1
 -1
        15
            -1
                -1
                        48
                            -1
    -1 -1
                        17 -1
  8
            -1
                -1
                   -1
                                43
^D
From node 1 to node 0: Length of shortest path is 34
From node 2 to node 0: Length of shortest path is 35
From node 2 to node
                     1: Length of shortest path is 24
From node 3 to node
                     0: Length of shortest path is 25
                     1: Length of shortest path is 9
From node 3 to node
                     2: Length of shortest path is 15
From node 3 to node
From node 4 to node
                     0: Length of shortest path is 63
From node 4 to node
                    1: Length of shortest path is 51
From node 4 to node 2: Length of shortest path is 28
```

<sup>&</sup>lt;sup>1</sup>Επισημαίνεται ότι δεν είναι απαραίτητο η ίδια η solve() να είναι αναδρομική. Αυτό που ζητείται είναι να λύνει το πρόβλημα με αναδρομικό τρόπο. Θα μπορούσε, για παράδειγμα, να καλεί άλλη συνάρτηση που να είναι αναδρομική.

```
From node 4 to node 3: Length of shortest path is 42
From node 5 to node
                     0: Length of shortest path is 30
From node 5 to node
                     1: Length of shortest path is 14
                     2: Length of shortest path is 17
From node 5 to node
From node 5 to node
                     3: Length of shortest path is 5
From node 5 to node
                     4: Length of shortest path is 45
From node 6 to node
                     0: Length of shortest path is 25
                     1: Length of shortest path is 33
From node 6 to node
From node 6 to node
                     2: Length of shortest path is 57
From node 6 to node
                     3: Length of shortest path is 42
From node 6 to node 4: Length of shortest path is 84
From node 6 to node
                     5: Length of shortest path is 47
From node 7 to node 0: Length of shortest path is 34
From node 7 to node
                     1: Length of shortest path is 18
From node 7 to node
                     2: Length of shortest path is 13
                     3: Length of shortest path is 9
From node 7 to node
From node 7 to node 4: Length of shortest path is 41
                     5: Length of shortest path is 4
From node 7 to node
From node 7 to node
                     6: Length of shortest path is 51
From node 8 to node 0: Length of shortest path is 50
From node 8 to node 1: Length of shortest path is 39
From node 8 to node
                     2: Length of shortest path is 15
                     3: Length of shortest path is 30
From node 8 to node
From node 8 to node
                     4: Length of shortest path is 43
From node 8 to node
                     5: Length of shortest path is 32
From node 8 to node
                     6: Length of shortest path is 48
From node 8 to node
                     7: Length of shortest path is 28
From node 9 to node 0: Length of shortest path is 8
From node 9 to node 1: Length of shortest path is 42
From node 9 to node
                     2: Length of shortest path is 43
From node 9 to node
                     3: Length of shortest path is 33
From node 9 to node
                     4: Length of shortest path is 71
From node 9 to node
                     5: Length of shortest path is 38
                     6: Length of shortest path is 17
From node 9 to node
From node 9 to node
                     7: Length of shortest path is 42
From node 9 to node
                     8: Length of shortest path is 43
```

Μπορείτε να δοχιμάσετε το πρόγραμμά σας χαι με άλλους γράφους, που γεννώνται τυχαία από το πρόγραμμα "randgr\_<arch>", όπου το <arch> είναι linux, windows.exe ή macosx, ανάλογα με το σύστημα που σας ενδιαφέρει. Τα εχτελέσιμα αυτού του προγράμματος για τις προηγούμενες αρχιτεχτονιχές μπορείτε να τα βρείτε στο http://www.di.uoa.gr/~ip/hwfiles/flowar. Το πρόγραμμα "randgr\_<arch>" δέχεται τις εξής επιλογές:

<sup>-</sup>n <nodes> : Το πλήθος των κόμβων του γράφου είναι <nodes> (default τιμή: 10).

- -w <maxCost> : Το μέγιστο κόστος ακμής είναι <maxCost> (default τιμή: 10).
- -p <prob> : Η πιθανότητα ύπαρξης αχμής (από 0 έως 100) μεταξύ δύο χόμβων είναι <prob> (default τιμή: 100).
- -ο <outputFile> : Τα δεδομένα του γράφου αποθηκεύονται, στη μορφή που πρέπει να διαβάζονται από το πρόγραμμα που θα γράψετε, στο αρχείο <outputFile> (αν δεν δοθεί η επιλογή, εκτυπώνονται στην έξοδο).
- -s <seed> : Το φύτρο της γεννήτριας τυχαίων αριθμών είναι <seed> (αν δεν δοθεί η επιλογή, σαν φύτρο χρησιμοποιείται ο τρέχων χρόνος).
- -d <dotFile> : Τα δεδομένα του γράφου αποθηκεύονται στο αρχείο <dotFile> σε "dot" μορφή. Η μορφή αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το πρόγραμμα Graphviz, που μπορείτε να κατεβάσετε από το http://www.graphviz.org, για την οπτικοποίηση γράφων που αναπαρίστανται σε "dot" μορφή, όπως ο γράφος στην πρώτη σελίδα. Περισσότερες λεπτομέρειες για τις διαδικασίες οπτικοποίησης γράφων μπορείτε να βρείτε στην τεκμηρίωση του προγράμματος Graphviz.
- -v <nodesFile> : Αν δοθεί η επιλογή αυτή, σε συνδυασμό με την προηγούμενη, τα ονόματα των κόμβων για την οπτικοποίηση του γράφου παίρνονται κατά σειρά από το αρχείο <nodesFile>.
   Αλλιώς, σαν ονόματα χρησιμοποιούνται τα city0, city1, κλπ.

Κάποιες επιπλέον εκτελέσεις του προγράμματος "flowarrec"<sup>2</sup>, με τυχαίες εισόδους που παράγονται από το πρόγραμμα "randgr\_linux", φαίνονται στη συνέχεια.

```
$ ./randgr_linux -n 5 -p 20 -s 1 -o test.txt
$ cat test.txt
 7
-1 -1
     3 -1
 -1 -1 -1 10
$ /usr/bin/time ./flowarrec < test.txt</pre>
From node 1 to node 0: Length of shortest path is 7
From node 2 to node 0: There is no path
From node 2 to node 1: There is no path
From node 3 to node 0: Length of shortest path is 6
From node 3 to node 1: Length of shortest path is 3
From node 3 to node 2: There is no path
From node 4 to node 0: Length of shortest path is 16
From node 4 to node 1: Length of shortest path is 13
From node 4 to node 2: There is no path
                     3: Length of shortest path is 10
From node 4 to node
0.00user 0.00system 0:00.00elapsed 0%CPU ......
```

<sup>&</sup>lt;sup>2</sup>Όλες οι εκτελέσεις της εκφώνησης έγιναν στον υπολογιστή linux29 του εργαστηρίου του Τμήματος.

```
$ ./randgr_linux -n 12 -s 2018 | /usr/bin/time ./flowarrec
From node 1 to node 0: Length of shortest path is 3
From node 2 to node 0: Length of shortest path is 4
From node 2 to node 1: Length of shortest path is 1
From node 3 to node 0: Length of shortest path is 2
From node 11 to node 8: Length of shortest path is 4
From node 11 to node 9: Length of shortest path is 6
From node 11 to node 10: Length of shortest path is 3
0.20user 0.00system 0:00.21elapsed 99%CPU .......
$ ./randgr_linux -n 16 -s 2019 | /usr/bin/time ./flowarrec
From node 1 to node 0: Length of shortest path is 1
From node 2 to node 0: Length of shortest path is 5
From node 15 to node 14: Length of shortest path is 2
29.41user 0.00system 0:29.42elapsed 99%CPU .......
$ ./randgr_linux -n 18 -s 1000 | /usr/bin/time ./flowarrec
327.56user 0.00system 5:27.56elapsed 99%CPU .......
```

## Αναδρομική μέθοδος με απομνημόνευση (25%)

Παρατηρείτε ότι όσο μεγαλώνει ο γράφος, τόσο πιο πολύ αργεί η εκτέλεση του προγράμματός σας; Και μάλιστα, η αύξηση του χρόνου εκτέλεσης γίνεται με μεγάλο ρυθμό, που ονομάζεται  $\epsilon \kappa \theta \epsilon \tau i \kappa \delta c$ , και είναι τέτοιος που από κάποιο μέγεθος γράφου και πάνω, το πρόγραμμά σας πρακτικά δεν δίνει καθόλου αποτελέσματα. Όπως ίσως μπορείτε να καταλάβετε, αυτό οφείλεται στο ότι στην αναδρομική συνάρτηση που έχετε γράψει, καλείται ο εαυτός της τρεις φορές. Πώς θα μπορούσαμε να το διορθώσουμε αυτό; Αρκεί να χρησιμοποιήσουμε ένα τρισδιάστατο πίνακα στον οποίο να αποθηκεύεται κάθε  $P_{ijk}$  την πρώτη φορά που υπολογίζεται και όταν χρειάζεται πάλι, να μην επαναϋπολογίζεται, αλλά να λαμβάνεται η τιμή του από τον πίνακα. Η λογική της βελτιωμένης μεθόδου εξακολουθεί να είναι αναδρομική, βασισμένη στη μαθηματική σχέση που δόθηκε, απλώς κάθε  $P_{ijk}$  υπολογίζεται ακριβώς μία φορά και φυλάσσεται στον πίνακα για μελλοντική χρήση. Υλοποιήστε τη συνάρτηση solve() και με βάση αυτήν την προσέγγιση (αρχείο flowarmem.c). Ενδεικτικές εκτελέσεις:

```
$ ./randgr_linux -n 12 -s 2018 | /usr/bin/time ./flowarmem
From node 1 to node 0: Length of shortest path is 3
From node 2 to node 0: Length of shortest path is 4
From node 2 to node 1: Length of shortest path is 1
```

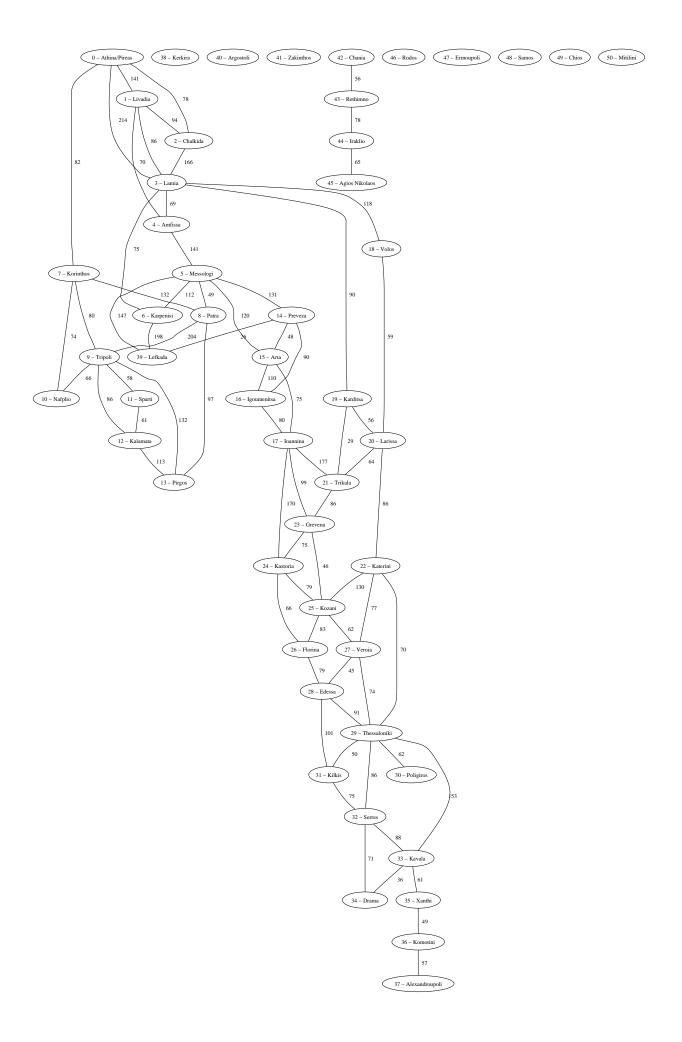
```
From node 3 to node 0: Length of shortest path is 2
. . . . . . . . . . . . . . . .
From node 11 to node 8: Length of shortest path is 4
From node 11 to node 9: Length of shortest path is 6
From node 11 to node 10: Length of shortest path is 3
0.00user 0.00system 0:00.00elapsed 66%CPU .......
$ ./randgr_linux -n 16 -s 2019 | /usr/bin/time ./flowarmem
From node 1 to node 0: Length of shortest path is 1
From node 2 to node 0: Length of shortest path is 5
From node 15 to node 14: Length of shortest path is 2
0.00user 0.00system 0:00.00elapsed 100%CPU ......
$ ./randgr_linux -n 18 -s 1000 | /usr/bin/time ./flowarmem
0.00user 0.00system 0:00.00elapsed 66%CPU ......
$ ./randgr_linux -n 300 -s 999 | /usr/bin/time ./flowarmem
. . . . . . . . . . . . .
1.26user 0.15system 0:01.61elapsed 87%CPU
```

#### Επαναληπτική μέθοδος με δυναμικό προγραμματισμό (25%)

Στην αναδρομιχή μέθοδο με απομνημόνευση, η λογιχή του υπολογισμού του μήχους του ελάχιστου μονοπατιού μεταξύ των χόμβων i χαι j, δηλαδή του  $P_{i,j,N-1}$ , είναι με σειρά aπό- $\epsilon$ πάνω-προς-τα-κάτω (top-down), δηλαδή αρχίζουμε από το k=N-1, οπότε απαιτείται ο υπολογισμός των τιμών για μιχρότερα k, μετά για αχόμα μιχρότερα, χ.ο.χ. μέχρι να φτάσουμε να μην χρειάζεται αναδρομή. Μία αντίστροφη λογιχή από αυτή είναι να υπολογίζεται το χάθε  $P_{i,j,N-1}$  με σειρά aπό-κάτω-προς-τα- $\epsilon$ πάνω (bottom-up). Δηλαδή, αρχίζουμε τους υπολογισμούς από τα μιχρά k προς τα μεγαλύτερα χαι τελιχά χαταλήγουμε στην περίπτωση του k=N-1. Θα χρειαστεί, βέβαια, να έχουμε χαι έναν επιπλέον πίναχα Q, που τελιχά σε χάθε στοιχείο του  $Q_{ij}$  θα αποθηχεύεται το μήχος του ελάχιστου μονοπατιού μεταξύ των χόμβων i χαι j, δηλαδή το  $Q_{ij}=P_{i,j,N-1}$ . Η προσέγγιση αυτή χαραχτηρίζεται στη βιβλιογραφία ως δυναμικός προγραμματισμός (dynamic programming). Υλοποιήστε τη συνάρτηση solve() χαι με βάση τη λογιχή αυτή (αρχείο flowardp.c).

Πλέον, με την επαναληπτική υλοποίηση, μπορείτε να εφαρμόζετε τον αλγόριθμο Floyd-Warshall για να βρίσκετε τα μήκη των ελάχιστων μονοπατιών μεταξύ όλων των ζευγαριών κόμβων του γράφου, ακόμα και για πολύ μεγάλους γράφους. Εκτελέστε το πρόγραμμά σας, στην επαναληπτική εκδοχή του, για τον γράφο που φαίνεται στην επόμενη σελίδα. Ο γράφος αυτός έχει σαν κόμβους τις πρωτεύουσες των νομών της Ελλάδας και περιλαμβάνει ένα μεγάλο πλήθος από δρόμους που τις συνδέουν, μαζί με τα αντίστοιχα μήκη των δρόμων. Τον γράφο αυτό, στη μορφή που απαιτεί το πρόγραμμα μπορείτε να τον βρείτε στο http://www.di.uoa.gr/~ip/hwfiles/flowar/greece.txt. Κάτω από το http://www.di.uoa.gr/~ip/hwfiles/flowar μπορείτε και τα αρχεία greece07.txt, greece14.txt, greece18.txt, greece22.txt και greece38.txt, που αναπαριστούν υποσύνολα του πλήρους γράφου (οι πρώτες 7, 14, 18, 22 και 38 πρωτεύουσες, αντίστοιχα — όλες είναι 51). Οπότε, μπορείτε να δοχιμάσετε το πρόγραμμά σας και για αυτές τις ενδιάμεσου μεγέθους εισόδους.

Παραδείγματα εκτέλεσης φαίνονται από τη μεθεπόμενη σελίδα και μετά.



#### \$ ./flowardp < greece14.txt</pre>

```
From node 1 to node 0: Length of shortest path is 141
From node 2 to node
                     0: Length of shortest path is 78
                     1: Length of shortest path is 94
From node 2 to node
From node 3 to node
                     0: Length of shortest path is 214
From node 3 to node
                     1: Length of shortest path is 86
From node 3 to node
                     2: Length of shortest path is 166
From node 4 to node
                     0: Length of shortest path is 211
From node 4 to node
                     1: Length of shortest path is 70
From node 4 to node
                     2: Length of shortest path is 164
From node 4 to node
                     3: Length of shortest path is 69
                     0: Length of shortest path is 263
From node 5 to node
From node 5 to node
                     1: Length of shortest path is 211
From node 5 to node
                     2: Length of shortest path is 305
From node 5 to node
                     3: Length of shortest path is 187
From node 5 to node
                     4: Length of shortest path is 141
From node 6 to node
                     0: Length of shortest path is 289
From node 6 to node
                     1: Length of shortest path is 161
From node 6 to node
                     2: Length of shortest path is 241
From node 6 to node
                     3: Length of shortest path is 75
From node 6 to node 4: Length of shortest path is 144
From node 6 to node
                     5: Length of shortest path is 112
From node 7 to node
                     0: Length of shortest path is 82
From node 7 to node
                     1: Length of shortest path is 223
From node 7 to node
                     2: Length of shortest path is 160
From node 7 to node
                     3: Length of shortest path is 296
From node 7 to node 4: Length of shortest path is 293
From node 7 to node
                     5: Length of shortest path is 181
From node 7 to node
                     6: Length of shortest path is 293
From node 8 to node
                     0: Length of shortest path is 214
From node 8 to node
                     1: Length of shortest path is 260
From node 8 to node
                     2: Length of shortest path is 292
From node 8 to node
                     3: Length of shortest path is 236
From node 8 to node
                     4: Length of shortest path is 190
From node 8 to node
                     5: Length of shortest path is 49
From node 8 to node
                     6: Length of shortest path is 161
From node 8 to node
                     7: Length of shortest path is 132
From node 9 to node
                     0: Length of shortest path is 162
From node 9 to node 1: Length of shortest path is 303
From node 9 to node 2: Length of shortest path is 240
```

```
From node 9 to node
                     3: Length of shortest path is 376
From node 9 to node
                      4: Length of shortest path is 373
From node 9 to node
                      5: Length of shortest path is 253
From node 9 to node
                      6: Length of shortest path is 365
From node 9 to node
                      7: Length of shortest path is 80
From node 9 to node
                      8: Length of shortest path is 204
From node 10 to node
                      0: Length of shortest path is 156
From node 10 to node
                      1: Length of shortest path is 297
From node 10 to node
                      2: Length of shortest path is 234
From node 10 to node
                      3: Length of shortest path is 370
From node 10 to node
                      4: Length of shortest path is 367
From node 10 to node
                      5: Length of shortest path is 255
From node 10 to node
                      6: Length of shortest path is 367
From node 10 to node
                      7: Length of shortest path is 74
From node 10 to node
                      8: Length of shortest path is 206
From node 10 to node
                      9: Length of shortest path is 66
                     0: Length of shortest path is 220
From node 11 to node
From node 11 to node
                     1: Length of shortest path is 361
From node 11 to node
                      2: Length of shortest path is 298
From node 11 to node
                      3: Length of shortest path is 434
From node 11 to node
                      4: Length of shortest path is 431
From node 11 to node
                      5: Length of shortest path is 311
From node 11 to node
                      6: Length of shortest path is 423
From node 11 to node
                      7: Length of shortest path is 138
From node 11 to node
                      8: Length of shortest path is 262
                      9: Length of shortest path is 58
From node 11 to node
From node 11 to node 10: Length of shortest path is 124
From node 12 to node
                     0: Length of shortest path is 248
From node 12 to node
                     1: Length of shortest path is 389
From node 12 to node
                     2: Length of shortest path is 326
From node 12 to node
                      3: Length of shortest path is 446
From node 12 to node
                     4: Length of shortest path is 400
From node 12 to node
                     5: Length of shortest path is 259
From node 12 to node
                      6: Length of shortest path is 371
From node 12 to node
                      7: Length of shortest path is 166
                     8: Length of shortest path is 210
From node 12 to node
From node 12 to node
                     9: Length of shortest path is 86
From node 12 to node 10: Length of shortest path is 152
From node 12 to node 11: Length of shortest path is 61
From node 13 to node 0: Length of shortest path is 294
From node 13 to node
                     1: Length of shortest path is 357
                      2: Length of shortest path is 372
From node 13 to node
From node 13 to node
                      3: Length of shortest path is 333
From node 13 to node 4: Length of shortest path is 287
From node 13 to node 5: Length of shortest path is 146
```

#### Υπολογισμός ελάχιστων μονοπατιών (25%)

Να επεκτείνετε την επαναληπτική υλοποίηση του αλγορίθμου Floyd-Warshall ώστε να υπολογίζονται και τα ελάχιστα μονοπάτια (εκτός από τα ελάχιστα κόστη) μεταξύ όλων των ζευγαριών κόμβων του γράφου. Για να μπορέσετε να ανακτήσετε και τα ίδια τα ελάχιστα μονοπάτια, εκτός από τα μήκη τους, θα χρειαστείτε, εκτός από τον Q, και ένα δεύτερο δισδιάστατο πίνακα. Το ποια θα πρέπει να είναι τα περιεχόμενα αυτού του πίνακα αφήνεται να το σκεφτείτε εσείς. Το αν θα εκτυπώνονται ή όχι τα μονοπάτια από τη συνάρτηση της επαναληπτικής υλοποίησης να εξαρτάται από το αν έχει ορισθεί η συμβολική σταθερά PATH. Τον κώδικα εκτύπωσης των μονοπατιών στη συνάρτηση θα πρέπει να τον περικλείσετε μέσα στις οδηγίες προς τον προεπεξεργαστή "#ifdef PATH" και "#endif" (δείτε τις σελίδες 158-159 των σημειώσεων/διαφανειών του μαθήματος). Αν θέλετε να εκτυπώνονται και τα ελάχιστα μονοπάτια, θα πρέπει είτε να έχετε κάνει #define την PATH, είτε να μεταγλωττίσετε το πρόγραμμά σας με την εντολή "gcc -DPATH . . . " ώστε να μεταγλωττισθεί και ο κώδικας της εκτύπωσης των μονοπατιών. Ένα παράδειγμα εκτέλεσης της επαναληπτικής μεθόδου και με υπολογισμό μονοπατιών είναι το εξής:

```
$ gcc -DPATH -o flowardppath main.c flowardp.c
$ ./flowardppath < greece07.txt</pre>
From node 1 to node 0: Length of shortest path is 141
        Shortest path is: 1 -> 0
From node 2 to node 0: Length of shortest path is 78
        Shortest path is: 2 -> 0
From node 2 to node 1: Length of shortest path is 94
        Shortest path is: 2 -> 1
From node 3 to node 0: Length of shortest path is 214
        Shortest path is: 3 -> 0
From node 3 to node 1: Length of shortest path is 86
        Shortest path is: 3 -> 1
From node 3 to node 2: Length of shortest path is 166
        Shortest path is: 3 -> 2
From node 4 to node 0: Length of shortest path is 211
        Shortest path is: 4 \rightarrow 1 \rightarrow 0
From node 4 to node 1: Length of shortest path is 70
```

Shortest path is: 4 -> 1

From node 4 to node 2: Length of shortest path is 164 Shortest path is: 4 -> 1 -> 2

From node 4 to node 3: Length of shortest path is 69 Shortest path is: 4 -> 3

From node 5 to node 0: Length of shortest path is 352 Shortest path is:  $5 \rightarrow 4 \rightarrow 1 \rightarrow 0$ 

From node 5 to node 1: Length of shortest path is 211 Shortest path is: 5 -> 4 -> 1

From node 5 to node 2: Length of shortest path is 305 Shortest path is:  $5 \rightarrow 4 \rightarrow 1 \rightarrow 2$ 

From node 5 to node 3: Length of shortest path is 187 Shortest path is: 5 -> 6 -> 3

From node 5 to node 4: Length of shortest path is 141 Shortest path is: 5 -> 4

From node 6 to node 0: Length of shortest path is 289 Shortest path is: 6 -> 3 -> 0

From node 6 to node 1: Length of shortest path is 161 Shortest path is: 6 -> 3 -> 1

From node 6 to node 2: Length of shortest path is 241 Shortest path is: 6 -> 3 -> 2

From node 6 to node 3: Length of shortest path is 75 Shortest path is: 6 -> 3

From node 6 to node 4: Length of shortest path is 144 Shortest path is: 6 -> 3 -> 4

From node 6 to node 5: Length of shortest path is 112 Shortest path is: 6 -> 5

#### Παραδοτέο

Θα πρέπει να δομήσετε το πρόγραμμά σας σε ένα σύνολο από πηγαία αρχεία C (με κατάληξη .c), ένα με τη συνάρτηση main() και από ένα για κάθε μία από τρεις μεθόδους που ζητείται να υλοποιήσετε, και τουλάχιστον ένα αρχείο επικεφαλίδας (με κατάληξη .h).

Για να παραδώσετε το σύνολο των αρχείων που θα έχετε δημιουργήσει για την εργασία αυτή, ακολουθήστε την εξής διαδικασία. Τοποθετήστε όλα τα αρχεία μέσα σ΄ ένα κατάλογο που θα δημιουργήσετε σε κάποιο σύστημα Linux, έστω με όνομα flowar. Χρησιμοποιώντας την εντολή zip ως εξής

#### zip -r flowar.zip flowar

δημιουργείτε ένα συμπιεσμένο (σε μορφή zip) αρχείο, με όνομα flowar.zip, στο οποίο περιέχεται ο κατάλογος flowar μαζί με όλα τα περιεχόμενά του. Το αρχείο αυτό είναι που θα πρέπει να υποβάλετε μέσω του eclass. 4

<sup>&</sup>lt;sup>3</sup>Αρχεία zip μπορείτε να δημιουργήσετε και στα Windows, με διάφορα προγράμματα, όπως το WinZip.

<sup>&</sup>lt;sup>4</sup>Μην υποβάλετε ασυμπίεστα αρχεία ή αρχεία που είναι συμπιεσμένα σε άλλη μορφή εκτός από zip (π.χ. rar, 7z, tar, gz, κλπ.), γιατί δεν θα γίνουν δεκτά για αξιολόγηση.